

WANHOOP – een multidisciplinaire benadering (case-study)^{1,2,3}

Een casusbeschrijving vanuit het Medisch Maatschappelijk Werk op de afdeling Verloskunde in het Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis, Rotterdam.

Auteur: Sanghietia Ramlal-Orie i.s.m. Aida Rahman en Bob de Raadt⁴ (versie 16/12/2021)

Maandag 13 juli 2020 word ik rond 12.45 uur gebeld door de dienstdoende zaalarts/verloskundige. Zij vertelt dat er een mevrouw, genaamd Johnson*, in de ochtend per ambulance hier binnengebracht is. Mw is alleen bevallen, in een hotel in Rotterdam. De baby is al geboren, de placenta wordt in het ziekenhuis geboren. Zowel moeder als kind maken het goed. Mw is 2 weken geleden per boot vanuit Ierland naar Nederland gekomen met als doel haar zus te bezoeken in Rotterdam. Zij heeft 3 andere kinderen van 15, 14 en 9 jaar oud. Deze wonen in bij oma (moederszijde) in Engeland. Mw. heeft geen zorgverzekering. En verder is er niets over haar bekend.

Met deze informatie gaan er allerlei bellen rinkelen. Wat kan ik doen? Wat moet ik doen? Wat wil mw? Welke informatie heb ik van haar nodig? etc. Nadat ik mijn werkzaamheden heb afgerond, ben ik rond 14.45 uur naar de 4^e etage (afdeling Verloskunde, SP4) gegaan. Ik heb eerst overlegd met de zaalarts en de verpleegkundige die voor mw zorgt. Zij geven aan dat het een vaag verhaal is, er is veel onduidelijk. Een ieder had een onderbuikgevoel dat er iets niet klopte. Dat gevoel deelde ik ook na de informatie die ik tot nu toe had. Wel gaf de verpleegkundige aan dat mw. erg lief voor haar baby zorgt en borstvoeding geeft, wat ze als een ervaren moeder doet.

Kennismaking: Ik ben in gesprek gegaan met mw. Ik stelde mij voor als 'the social worker' van de afdeling Verloskunde van het ziekenhuis. Zij zei dat ze Melissa* heet en ik mag haar zo noemen. Melissa was veel bezig met haar baby, die zij Timmy* genoemd heeft. Timmy huilde af en toe en moeder troostte hem. Tijdens de rustige momenten kon ik mijn vragen stellen. Mijn doel was om een zo duidelijk mogelijk beeld te hebben betreft haar sociale situatie. Melissa vertelde dat zij van Engeland (dus niet Ierland) hier naar toe is gekomen met een veerboot. Met de reden om haar zus te bezoeken die ook in Rotterdam woont. Haar zus is een paar weken geleden vanuit Frankrijk hier naar toe gekomen. Ik zei dat ik het wel een risico vind om hoogzwanger alleen te reizen naar het buitenland. Melissa antwoordde dat het wel een risico is, maar het toch gedaan had. Ik heb haar gevraagd of zij contact heeft gehad met haar zus en of ze nog naar het ziekenhuis komt. Ze gaf aan dat ze in de ochtend haar zus een bericht heeft gestuurd. Op de vraag of ik haar telefoonnummer mag om haar te bellen, zoekt Melissa in haar telefoon. Maar kort daarna geeft ze aan dat het telefoonnummer in haar andere telefoon is die zij in het hotel heeft achtergelaten. Op de vraag waar haar zus woont in Rotterdam, geeft ze aan dat het adres Fransestraat* is (dit is op loopstand van het ziekenhuis). Melissa zegt dat zij in Liverpool woont. De vader van de baby heeft zij op de hoogte gebracht. Op de vraag hoe hij reageerde antwoordde zij dat hij geschrokken was. Ook heeft ze haar moeder verteld wat er gebeurd is. Op de vraag hoe de bevalling is gegaan, geeft Melissa aan dat zij de avond ervoor harde buiken heeft gehad. Zij heeft paracetamol ingenomen en is gaan slapen. In de ochtend begon zij ineens weeën te krijgen en kort daarna was het kind er al uit. Zij heeft om hulp geschreeuwd. Hierop is een medewerker van het hotel naar binnen gelopen en heeft de ambulance gebeld. Ik vroeg wat zij ervan vond van de manier waarop haar bevalling gegaan is en dat zij alleen was. Daarop reageert zij nuchter en kijkt liefdevol naar Timmy. Zo te zien zat Melissa er helemaal niet mee dat hoe haar bevalling is verlopen en zij is alleen maar blij dat haar kindje gezond ter wereld is gekomen. Ik vroeg haar naar haar andere kinderen. Deze wonen bij haar moeder, met als reden dat hun school daar vlakbij is en het huis groter is dan die van haar. Zij is iedere weekend bij hen. Geld en haar bankpas heeft ze in haar bezit. Zij geeft aan dat haar inkomen 1500 Pound is. Ze werkt in een bar, maar door de corona werkt ze al een hele poos niet meer. Ik vraag haar wat zij nu van plan is. Melissa geeft aan dat ze niet weet of ze terug

---

¹ Casus is beschreven met toestemming/instemming van patiënte.

² Verkorte versie: Ramlal-Orie, S., B. de Raadt, A. Rahman (2021) Omgaan met wanhoop, in: *Vakblad Vroeg*, winter, nr.: 4 : 30-32. Vindplaats: www.bobderaadt.nl/verloskunde-neonatologie-geboortezorg

³ Bron foto's, o.a.: <https://www.erasmusmc.nl/nl-nl/sophia/patientenzorg/poliklinieken/acute-zorg-verloskunde>

⁴ www.bobderaadt.nl/verloskunde-neonatologie-geboortezorg;

www.bobderaadt.nl/medischmaatschappelijkwerk - www.bobderaadt.nl/connect2fathers

kan naar het hotel en wil wel hulp hebben voor een plek waar zij kan verblijven met haar kind. Er is niemand die haar zou kunnen helpen en haar zus heeft zich ook niet gemeld. Bij haar zus zou ze niet kunnen verblijven omdat zij een kind heeft van 2 jaar met CF (Cystic Fibrosis). Zij was van plan om voor de bevalling terug te gaan en denkt ongeveer 2 weken hier te verblijven en terug te keren naar Engeland.

Met deze informatie, waar ik dus niet veel wijzer van ben geworden en ik nog meer vraagtekens heb gekregen ben ik in overleg gegaan met de zaalarts en de verpleging. Ik voel alle ogen op mij gericht om aan te geven wat we nu moeten gaan doen. Ik geef aan dat ik contact ga opnemen met Veilig Thuis. De zaalarts zal de ambulancedienst bellen om te vragen van welk adres (hotel) deze mw opgehaald is en wat hun bevindingen waren. Een ieder hebben we het gevoel dat er veel dingen niet kloppen en er meer achter zit. De Ambulancedienst geeft aan dat mw is opgehaald van hotel CitySpace*, op de Fransestraat*. Het was een kleine kamer met stapelbedden.

Contact Veilig Thuis: Ik heb Veilig Thuis gebeld en heb zo duidelijk mogelijk geprobeerd de situatie uit te leggen. Met de nadruk op dat moeder en kind medisch gezien met ontslag mogen. Het kind is onderzocht door een kinderarts en er zijn geen bijzonderheden. Maar het is onduidelijk waar ze naar toe gaan en moeder heeft nauwelijks babyspullen. We zijn vanuit het ziekenhuis wel verantwoordelijk voor het welzijn van een pasgeboren baby. De medewerker die ik spreek, vindt dit een melding waard; dit moet wel officieel gebeuren. Zij is in overleg gegaan met collega's en heeft even later teruggebeld. In de avond zal het niet meer lukken om iemand langs te laten komen, dit kan morgen (dinsdag) in de ochtend. Vraag vanuit VT is of moeder en kind in het ziekenhuis mogen blijven. Dit mag. Afsproken dat ik de melding zal doen. Het is niet gebruikelijk dat een VT melding gedaan wordt door het MMW. Voornamelijk wordt dit gedaan door de afdeling waar de patiënt opgenomen ligt. In dit geval zal de betrokken arts dit kunnen doen. Ik vind het wel noodzakelijk dat het gedaan wordt, namens de afdeling en het multidisciplinaire team dat betrokken is bij mw Johnson. Anders is een gesprek voor de dag erna misschien niet mogelijk. Tevens heb ik dan de zekerheid dat het gedaan is. Ik heb online het formulier ingevuld en gemaïld. Ik zou morgenochtend gebeld worden om te horen hoe laat zij hier komen voor het gesprek. Melissa heb ik ook op de hoogte gebracht, verteld dat er morgen iemand komt om met haar in gesprek te gaan die haar zou kunnen helpen nadat zij met ontslag is uit het ziekenhuis.

Dinsdag 14 juli. Ik wacht vol verwachting op een telefoontje vanuit VT, deze komt maar niet. In het dossier lees ik dat zij wel al hebben gebeld naar de afdeling. Gelukkig heeft de zaalarts naam en telefoonnummer genoteerd. Ik bel zelf naar VT en krijg te horen dat ze met z'n tweeën komen. Zij vanuit VT en iemand vanuit CIT (Crisis Interventie Team), dit omdat er sprake is van een kind die betrokken is bij de casus. Zij zullen mij bellen als zij in het ziekenhuis zijn, dan kan ik ze naar mw brengen. Ik heb op de afdeling de zaalarts en de verpleegkundige ingelicht. De verpleegkundige biedt aan om bij het gesprek aanwezig te zijn als ondersteuning voor mw. Dit vind ik heel fijn. Zelf heb ik afspraken staan, waardoor het voor mij lastig zal worden om erbij te zijn.

Na het gesprek heb ik een terugkoppeling gehad van VT, zij gaan ermee aan de slag, en zullen contact opnemen met de oma in Engeland. Zij hebben niet per direct een plek voor moeder en kind en hebben gevraagd of mw nog opgenomen kan blijven. Dit is mogelijk. Bij mw is de dag ervoor een urineonderzoek gedaan. Hieruit is gekomen dat het positief is op opiaten. Geen drugs of iets dergelijks. Opiaten zijn medicijnen. De zaalarts is hierover met mw in gesprek gegaan. Zij gaf aan dat zij alleen paracetamol met codeïne heeft gebruikt tegen de pijn. Deze heeft zij op recept van haar eigen huisarts gekregen toen zij eerder dit jaar haar enkel had verstuikt. Hierop is besloten om bij de baby urine en ontlasting op te vangen voor onderzoek.

De dag erna (woensdag) ben ik afwezig. Ik heb collega Bob de Raadt (MMW) ingelicht. Samen zijn we naar Melissa gelopen om hem voor te stellen als mijn collega en dat hij mij waarneemt tijdens mijn afwezigheid. Ineens is er een vriend op bezoek bij mw. Een Nederlander, die hier woont en werkt. Zij zouden elkaar kennen via internet. Hij zou mw ook kunnen helpen bij het doen van de geboorteaangifte. Ik dacht, dat is mooi, er is iemand die mw kent die haar kan helpen. Maar ik vind het wel vreemd dat mw hem eerder niet genoemd heeft.

Woensdag 15 juli. Ik was afwezig. Collega Bob heeft deze dag mij waargenomen. Er is telefonisch overleg geweest met VT voor afstemming. Belangrijke gebeurtenissen deze dag zijn:

1. VT heeft contact gehad met de Britse ambassade. Zij zal contact opnemen met mw om samen met haar te bekijken welke zaken zij vanuit haar functie kan oppakken. Het gaat dan om een reisdocument voor Timmy en een European Health Card (soort zorgverzekering).
2. Door het CIT is er een afspraak gemaakt bij het stadhuis Coolsingel voor geboorteaangifte. Moeder moet dit doen. Er zal iemand meegaan vanuit CIT die moeder zal brengen naar het stadhuis. Moeder zal alleen moeten gaan zonder baby.
3. Vanuit de Jeugdzorg in Engeland (onderzoek van VT) zijn er berichten gekomen dat mw 4 kinderen heeft, het oudste kind is 19 (niet 15, mw is 33 jaar). Alle 4 kinderen zijn uit huis geplaatst.
4. Hoteleigenaar en een medewerker (die mw had aangetroffen schreeuwend om hulp) zijn hier in het ziekenhuis geweest. Zij hebben 1 koffer met spullen van mw meegenomen. 1 andere koffer hebben zij bij zich gehouden als onderpand. Mw heeft een boete gekregen omdat zij het matras hebben moeten weggooien en er zijn extra schoonmaakkosten in rekening gebracht. Melissa geeft aan dat zij de boete gaat betalen.

Donderdag 16 juli. In de ochtend heb ik met Bob overlegd. Ik ben op de hoogte gebracht van de gebeurtenissen van de dag ervoor. Ik heb VT gebeld. Straks gaan zij samen met CIT weer in bespreking wat hun verdere aanpak is. Er komen steeds meer nieuwe dingen boven water die mw zelf niet heeft verteld. We houden vandaag contact. Vanmiddag staat de afspraak voor geboorteaangifte gepland. Er gaat iemand mee vanuit CIT. Zij komt hierheen om met mw mee te gaan met de auto. Timmy blijft in het ziekenhuis. Ik bespreek dit met Melissa. Zij weet van de afspraak bij het stadhuis en dat er iemand met haar meegaat en vindt het goed dat Timmy hier blijft. Zij maakt zich wel zorgen als hij honger krijgt. Ik geef aan dat er goed op hem gelet zal worden door de verpleging en dat zij hem ook kunnen voeden. Bovendien blijft zij niet heel lang weg.

Hierna had ik overleg met dienstdoende klinisch verloskundige op de kraamafdeling en verpleegkundige die vandaag voor Melissa zorgt. Op de hoogte gebracht van de situatie tot nu. In de loop van de dag als er veranderingen zijn of andere zaken dan hebben we weer contact. Ook zal de klinisch verloskundige die van oorsprong lers is met Melissa in gesprek gaan om meer informatie over haar leven in Liverpool te krijgen.

Rond 13.00 uur is Melissa samen met de collega van CIT met de auto naar het stadhuis. Baby Timmy is op de afdeling. Ik heb Melissa naar de auto gebracht. We spreken af dat ik gebeld word, zodat ik haar kan ophalen.

Moederschap: Om 14.30 uur is Melissa weer terug in het Sophia. Eerste vraag was meteen, terwijl zij uit de auto stapt: "How is Timmy? Is he okay?". Zij ging gehaast naar boven, haar buik vasthoudend door de pijn (zij is

immers pas bevallen). Melissa was erg blij en emotioneel bij het zien van Timmy. Zij nam zelf het rijdende wiegje mee vanuit de zusterpost en reed hem naar haar kamer. Melissa nam hem in haar armen. Zij moest naar de wc, en is zelfs met hem op schoot gaan plassen!

Even later heb ik samen met Melissa naar de Britse Ambassade gebeld, deze probeerde in contact te komen met haar, maar dat lukte niet, telefonisch. Hierover heb ik mailtjes gehad. Zij hebben met elkaar gesproken.

Duidelijkheid: In de loop van de dag heb ik met de klinisch verloskundige van dienst contact gehad omtrent de verkregen informatie. Deze is verkregen nadat Melissa toestemming heeft gegeven. De verloskundige heeft contact gehad met het ziekenhuis in Liverpool waar zij bekend is. Hierop is informatie gekomen vanuit een social worker die Melissa kent. Het blijkt dat er voor dit kindje een Machtiging uithuisplaatsing (MUHP) was vastgesteld in de zwangerschap. Het kindje zou van haar afgenomen worden na de geboorte. De social worker was erg verbaasd dat mw in Nederland was en hier is bevallen. Zij verzocht om mw in de gaten te houden. De MUHP is afgegeven omdat er tijdens de zwangerschap sprake was van alcohol-, drugs- en cannabisgebruik. Tevens is er sprake van huiselijk geweld. De vader van het kindje heeft een contactverbod. Ook telt mee dat haar eerdere 4 kinderen uit huis zijn geplaatst. De mail met contactgegevens van de social worker heb ik doorgestuurd gekregen van de verloskundige. Eind van de middag heb ik contact gehad met VT en CIT om deze informatie door te geven. Melissa is gevlucht vanuit Engeland om haar kindje bij zich te kunnen houden, een daad uit pure wanhoop. Maar ook vanuit haar moederschap en liefde voor haar kind. Het is een zeer trieste zaak, vooral omdat we hier een heel liefhebbende moeder zien. VT en CIT zullen in de middag nog contact hebben met die social worker. Na hun contact is er veel informatie naar boven gekomen. VT zal opschalen naar de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK).

Vrijdag 17 juli. In de ochtend heb ik contact gehad met VT, zij zijn van plan om vandaag de zaak tot een afronding te brengen. Zij komen vandaag, VT, CIT en RvdK om met mw in gesprek te gaan en haar mede te delen dat zij Timmy uit huis gaan plaatsen en in een pleeggezin zullen onderbrengen. Melissa is tot dit moment hier niet van op de hoogte. VT laat mij weten hoe laat ze hier komen. Tevens is gevraagd of er tasje met luiers, wat kleding en babyvoeding apart gezet kan worden. Ook is bekend geworden dat de zus van mw die in Rotterdam zou wonen, niet hier is, maar in Frankrijk.

Ik breng de dienstdoende verloskundige en verpleging op de hoogte. Tevens ook de manager van de afdeling. De manager laat een kamer op de 2 etage reserveren voor in de middag en brengt ook de beveiliging op de hoogte, voor het geval dat. Ik breng mijn eigen manager ook op de hoogte van het plan vandaag, een uithuisplaatsing in het ziekenhuis waarvan moeder nog niets van af weet. Mijn collega vanuit het Goofy team zal samen met mij ook aanwezig zijn bij het gesprek, als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en om het hele proces te bewaken.

Voorbespreking: Om 13.00 uur is het team gearriveerd in het ziekenhuis. Ik breng hen naar de kamer waar het gesprek zal plaatsvinden. We bespreken eerst voor, hierbij is de manager van de afdeling aanwezig. Het plan is dat ik Melissa ga ophalen en haar naar de kamer zal meenemen. Timmy blijft dan waar hij is, op de afdeling, verpleging zal op hem letten. Moeder zal op de hoogte gebracht worden van het plan. Als het moment toelaat dan mag zij afscheid nemen van Timmy en anders niet. CIT loopt van het gesprek weg samen met mijn collega van het Goofy om kindje mee te nemen uit het ziekenhuis.

Met lood in mijn schoenen loop ik naar de kamer waar Melissa verblijft. Ik zie dat Timmy in zijn wiegje ligt. Ik geef aan dat de twee personen hier zijn die dinsdag ook met haar hebben gesproken. Zij willen weer met haar in gesprek, maar in een andere ruimte en Timmy kan even hier blijven. Melissa vindt het goed en vraagt verder

niets. Zij doet een shirt en haar slippers aan en loopt met mij mee. Zelf kijk ik naar Timmy en bedenk me dat dit voorlopig de laatste keer is dat deze moeder haar kind ziet.

Gesprek: Een medewerker vanuit VT fungeerde als tolk, zij kan goed Engels praten. Het gesprek begint met een samenvatting van de gebeurtenissen van de afgelopen week. VT en CIT geven hun bevindingen aan die zij achterhaald hebben vanuit diverse bronnen in Engeland. Hieruit volgt de conclusie waarbij de mededeling is dat Timmy uit huis geplaatst wordt. Melissa is vanzelfsprekend zeer emotioneel. Zij blijft maar huilen. Ik blijf haar troosten. Om die reden is besloten dat zij helaas geen afscheid kan nemen van haar kind. CIT en mijn collega van het Goofy verlaten het gesprek. Zij gaan Timmy meenemen. Mw vanuit de RvdK verlaat kort hierna ook het gesprek. Persoon van CIT zal contactpersoon worden voor Melissa met vragen over Timmy en het verdere verloop. Zij geeft aan, op aandringen van moeder, dat zij dinsdag Timmy weer zal mogen zien. Een moment dat ik alleen ben met Melissa zegt zij huilend: "I am sorry", ik zeg "You don't have to say that, I am so sorry for you". Zij zegt sorry, denk ik, omdat zij weet dat zij ook tegen mij gelogen heeft over haar situatie. Verder zegt zij niet veel.

Uiteindelijk heeft VT een plek voor moeder kunnen regelen in een safehouse. Afspraak is dat er een taxi kan komen om Melissa op te halen die haar daar kan afzetten. Ik zal met haar meelopen tot de taxi. En de chauffeur zal erop toezien dat zij bij het safehouse naar binnen gaat.

Melissa is aldoor erg verdrietig en vaak aan het hyperventileren. We zijn samen naar boven gelopen naar de kraamafdeling. Ondertussen worden ontslagpapieren in orde gemaakt door de zaalarts. We hebben haar spullen in haar koffer en tas ingepakt. Inmiddels staat de taxi buiten. Samen met mijn collega hebben we Melissa gebracht naar de taxi. Ik heb haar veel sterkte gewenst.

En zo kwam er een einde aan deze casus die mij letterlijk en figuurlijk een hele week heeft bezig gehouden.

Samenwerking: in deze casus was er sprake van diverse samenwerkingsverbanden. Dit waren: VT, CIT en RvdK van de externe partijen, hieronder vallen ook de Britse ambassade en indirect Jeugdzorg van Engeland, de social worker en het ziekenhuis van Liverpool. Interne samenwerking is geweest met de afdeling op de verloskunde, de dienstdoende zaalarts (verloskundige), verpleegkundige (wisselend per dienst en dag), mijn collega vanuit Goofy, collega Bob (MMW) en de manager van de afdeling. Al met al is het samenwerken goed verlopen. We wisten elkaar te vinden, per telefoon, per mail en persoonlijk (face tot face). Afstemming is goed, adequaat en prettig verlopen. Het was snel en efficiënt.

Eerste keer voor mij:

1. Melding VT gedaan.
2. Gesprek bijgewoond waarbij er een aankondiging is aan de ouder(s) dat haar/hun kind uit huis geplaatst wordt.

Aanbevelingen: Wellicht eerder inschakelen van het Goofy team. Ik heb aldoor de externe contacten vanuit mijn functie, MMW, onderhouden. En tevens moeder ondersteund. Deze dubbele rol heeft zwaar op mij gedrukt.

Persoonlijke ervaringen: Zeer trieste casus. Een moeder die uit wanhoop gevlucht is in de hoop haar kind bij zich te houden. En toch slaagt ze daar niet in. Ik heb aldoor een liefhebbende moeder gezien en gehoord. Het kind heeft tijdens de opname geen moment gevaar gelopen. Ik heb Melissa geen moment alleen gelaten op vrijdag vanaf het moment dat ik haar ophaalde vanuit de kraamafdeling tot het moment dat ik haar naar de taxi heb gebracht. Vaak - in dergelijk gevallen - is er wel iemand vanuit het eigen netwerk aanwezig. Deze mw had niemand hier, geen moeder, geen zus, geen vriendin. Ik kon haar om die reden niet alleen laten. Vooral niet omdat zij zo verdrietig was en het mijn taak was om haar naar de taxi te brengen.

Enige maanden later krijg ik een mail van Melissa. Zij heeft een vraag die eigenlijk bestemd is voor de arts (het ging over de hielprik die gedaan is bij Timmy, hier in het ziekenhuis). Na wat mailcontact blijkt dat zij in Engeland is, en samen met Timmy in een soort moeder-kind huis verblijft. Zij heeft hulp en als alles goed gaat, kan zij zelfstandig gaan wonen samen haar zoon. Zij is blij dat na alles wat er gebeurd is, dat zij herenigd is met haar zoon. Ook vertelt Melissa dat zij vaak terugdenkt aan de tijd dat zij opgenomen was in het Sophia en aan de mensen die betrokken waren. Haar ervaringen tijdens de opname waren prettig.

Sanghieta Ramlal-Orie

Medisch Maatschappelijk Werker PSZ-KJPP
Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis Rotterdam
Versie 5, Rotterdam 11 februari 2021

*Naam is gefingeerd.

Aanvulling van Bob de Raadt, MMW:

Dinsdagmiddag 14-07-2020 ga ik met Sanghieta samen naar mw Johnson toe, in het kader van de overdracht/vervanging voor woensdag 15-07. Ik word voorgesteld als degene die op woensdag aanwezig is. Op dat moment is een kennis van mw, Ron, bij haar op de kamer op bezoek. Hij lijkt haar na ontslag tijdelijke huisvesting te kunnen bieden. Zij kennen elkaar via internet; erg goed ??, dat is niet duidelijk. Morgen verder.

15-07-2020:

- Ik begin de dag met een telefonische afstemming met de medewerkster van Veilig Thuis. Dat blijkt nuttig te zijn, vanwege informatie die uit onderzoek boven water is gekomen.
- VT en CIT doen nader onderzoek in de UK, bij de familie van mw en bij familie van haar partner en bij de Raad voor de Kinderbescherming-UK. Dat levert verrassende informatie op. VT vraagt of mw opgenomen kan blijven.
- Ron blijkt geen onbeschreven blad te zijn.
- van tijd tot tijd intern overleg gehad, met verpleging, met klinische verloskundige e.a.
- Het CIT zal meegaan naar het stadhuis m.b.t. de geboorteaangifte.
- VT legt contact met de Ambassade van het UK om diverse formulieren en papieren/documenten te regelen. De Ambassade zoekt op haar beurt weer contact met mw.
- 's Middags komt het hotelpersoneel langs van het hotel waar mw plotseling bevallen is en die 1-1-2 gebeld hebben. Zij doen navraag bij mw zelf, confronteren haar met de schrik & de stress en de extra schoonmaak van de hotelkamer (met bijkomende onkosten).

16-07-2020:

- Overdracht aan Sanghieta.

Bob de Raadt

Medisch maatschappelijk werker/ouderbegeleider/contextueel hulpverlener
MMW/Psychosociale Zorg/Kinder-&Jeugdpsychiatrie & -psychologie
MMW-PSZ-KJPP

Aanvulling vanuit Aida Rahman MMW, Goofy team:

Het Goofy team, dit is een speciaal team voor kinderen waarbij vermoedens zijn van kindermishandeling. Ook zijn de medisch maatschappelijk werkers vanuit het team aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling⁵. Deze rol is in het leven geroepen zodat de MMW'ers van de afdelingen naast ouders kunnen blijven staan en hen kunnen ondersteunen. De aandachtsfunctionaris onderhoudt alle contacten met derden, zoals Veilig Thuis, Raad voor de Kinderbescherming en Jeugdbescherming. Zodat de MMW'er niet met een dubbele pet op met ouders hoeft te communiceren. Het is natuurlijk heel vreemd dat de MMW'er die je ondersteunt en advies geeft ook een Veilig Thuis melding moet maken. Vandaar dat de functie aandachtsfunctionarissen is gecreëerd. De aandachtsfunctionaris focust zich ook op het proces en op de gemaakte veiligheidsafspraken.

Vanuit deze rol van aandachtsfunctionaris heb ik mijn collega Sanghieta Ramlal-Orie ondersteund. In deze casus heeft mijn collega alles gedaan. Zij heeft dus die dubbele pet op gehad.

Volgens de richtlijnen had de afdeling een screeningsformulier moeten invullen waaruit zou blijken dat er sprake is van vele risicofactoren en was de aandachtsfunctionaris eerder in deze casus betrokken geweest. Dit was dus niet het geval.

Vrijdag 17 juli: Ik zie mijn collega op de bewuste vrijdagochtend en zij vertelt mij dat Veilig Thuis, Crisisinterventieteam en de Raad voor de Kinderbescherming een gesprek met moeder zal hebben. Ook weet zij dat het kind in een crisispleeggezin geplaatst zal worden, moeder weet dit niet en is nog niet op de hoogte van het gesprek. Mijn collega heeft geregeld dat beveiliging is ingelicht, omdat niemand weet hoe moeder zal reageren.

In het geval van een casus waarbij de beveiliging nodig is wordt de sector manager ingelicht.

Ik adviseer mijn collega om de sectormanager in te lichten als ze dit nog niet heeft gedaan. Ik vraag haar of ze ondersteuning nodig heeft tijdens het gesprek met alle derden. Zij geeft aan dat ze dit fijn vindt als ik niet zo druk met andere werkzaamheden was. Ik adviseer haar om dit met de sector manager, zij is ook portefeuillehouder huiselijk geweld en kindermishandeling, te bespreken. Mijn collega komt terug en zegt dat de sectormanager dit ter beoordeling aan mij over laat. Ik zeg dat ik haar tijdens het gesprek zal ondersteunen en zet letterlijk alle andere werkzaamheden aan de kant om mijn rol als aandachtsfunctionaris op me te nemen.

Gesprek: Mijn collega stelde me netjes voor aan de andere organisaties, sommige vonden het vreemd en te veel dat ik erbij was. Ik gaf aan dat dit de standaardprocedure van het ziekenhuis wordt bij uit huis plaatsingen vanuit het ziekenhuis. En ik vertelde ook dat het uit het protocol van de Raad voor de Kinderbescherming komt.

Tijdens het voorgesprek werden afspraken gemaakt en het was merkbaar dat in ieder geval het Crisisinterventieteam het fijn vond, dat ik erbij zat. Ook omdat ik zo nodig met hen naar boven zou gaan om het vertrek van het kind te regelen.

Tijdens het gesprek met moeder merkte ik dat moeder het niet raar vond dat er zoveel mensen rond de tafel zaten. Volgens mij voelde moeder dat zo'n gesprek zou gaan komen. Moeder werd zichtbaar emotioneel toen de Raad voor de Kinderbescherming aanzet dat er een onder toezicht stelling met een uit huis plaatsing is afgegeven door de kinderrechter. Vanaf dat moment bleef moeder emotioneel en huilde hartverscheurend. Mijn collega bleef moeder op een adequate passende manier ondersteunen.

Op een gegeven moment overlegde het Crisisinterventieteam met mij dat ze het niet verantwoord achtten om moeder afscheid van haar baby te laten nemen. De vraag was: "Is het verantwoordelijk om moeder zo verdrietig afscheid te laten nemen?". Dit omdat de baby klein is en de kans groot was dat moeder hem per ongeluk pijn zou kunnen doen in haar emotionele situatie. Ik begreep de overweging van het Crisisinterventieteam en ging direct naar de gang terwijl zij aan moeder haar overweging vertelde om het kind nu per direct mee te nemen naar het crisispleeggezin. Boven aangekomen was alles al geregeld, aan de manager van de afdeling in het kort verteld wat er besproken was en zij haalde de baby. De verpleegkundige haalde de tas, die door mijn collega was besproken. Samen met de manager liet ik het Crisisinterventieteam met de baby uit het ziekenhuis vertrekken.

---

⁵ <file:///C:/Users/677552/Downloads/verkennd-onderzoek-aandachtsfunctionarissen-meldcode.pdf>
- https://lvak.nl/de_aandachtsfunctionaris.html
- <https://www.handelingsprotocol.nl/informatie/157-functiebeschrijving-aandachtsfunctionaris>

Ik ging terug naar het gesprek om mijn collega te ondersteunen. Daar aangekomen zag ik dat de Raad voor de Kinderbescherming vertrokken was. Veilig Thuis had nog vragen voor moeder. Moeder was nog steeds erg emotioneel. Aan mijn collega zei ik dat ik vond dat een psycholoog moest komen om het welbevinden van moeder te beoordelen. Zij zei dat ik dit met de psycholoog van de afdeling kon regelen. Ik ging weer uit het gesprek en ging naar de psycholoog van de afdeling. Deze zei dat er een psychiater naar moeder moest komen kijken. Deze kon de manager van de afdeling aanvragen; de manager van de afdeling kon dit niet, maar de zaalarts wel.

Uiteindelijk vertrok moeder met een beoordeling door de zaalarts naar een safehouse. Dit was door Veilig Thuis geregeld. Mijn collega en ik hebben moeder naar de taxi gebracht en haar uitgezwaaid.

Terug achter mijn bureau heb ik alle gemaakte veiligheidsafspraken in het systeem gezet.

Aida Rahman

Medisch Maatschappelijk Werker PSZ-KJPP

Erasmus MC Sophia Kinderziekenhuis Rotterdam

Literatuur:

- Koster, Diana (2012; 4^e druk jan. 2015) – *Perfecte moeders bestaan niet – Het boek dat zwangere vrouwen en jonge moeders helpt in balans te komen (en te blijven)* – Tiel: Uitg. Lannoo.
- Lambregtse-van den Berg, M. (red.), I. van Kamp, H. Wennink (2015) - *Handboek psychiatrie en zwangerschap* – Utrecht: De Tijdstroom.
- Raadt, B. de, D.H. Stuit (2017) – De moeder centraal. Ouderbegeleiding bij kwetsbare, zwangere vrouwen; in: *Ouderschapskennis, thema: Belast ouderschap* – jaargang 20, nr.3, nov.; pag. 44-56 - Amsterdam: Uitg. SWP.
- Raadt, B. de & Stuit, D. H.(2018). Rollercoaster. Ouderbegeleiding in het kinderziekenhuis; *Ouderschapskennis* 21/2:42-50. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Raadt, B. de, (2018) Wat houdt ouders op de been?, in: *Vroeg, vakblad over vroegsignaleren en integrale vroeghulp* – 35/4: 10-11. www.vakbladvroeg.nl
- Raadt, B. de, (2019) Opeens moeder – in: *Magazine Kinderverpleegkunde* – 25/2-aug 2019:26-28.
- Sampaio de Carvalho, F., B. de Raadt e.a. (2019) – Protocol Complexe Gezinnen – Erasmus MC-Sophia, Rotterdam (interne notitie).
- Stuit, D. H., B. de Raadt (2013) – Het verhaal achter het verhaal; intense verhalen van ouders tijdens de opname van hun kind; in: *Maatwerk, Vakblad voor maatschappelijk werk* – 2013/5:2-4.
- Vervoort, J., H. Duvekot, T. Schneider, E.A.P Steegers (2016) – Kwetsbare zwangeren hebben hulp nodig; specifieke functionaris coördineert de zorg voor zwangeren met problemen, in: *Medisch Contact* 41, 13-10-2016: 32-34.
- www.bobderaadt.nl/verloskunde-neonatologie-geboortezorg
- www.werkenmetdemeldcode.nl
- www.rotterdam.nl/stevigestart

